Ч. 42 Второкъ 23 лютого (7 марта) 1893. Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатаній вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

На засѣданю Палаты пословъ дне 4 с. м. вôдповѣвъ Міністеръ Бакегемъ на интерпеляцію Ґесмана въ справѣ придѣленя почтовыхъ слугъ вôдъ дня 1 липня 1893 р. до высшихъ катеґорій платень. Міністеръ зазначивъ, що дотычне розпорядженє выходить все въ послѣднихъ мѣсяцяхъ року на пôдставѣ предложеныхъ результатôвъ фінансовои господарки; такъ стало ся и въ тôмъ выпадку.

Зъ порядку дневного приступлено до дальшого дискусіѣ надъ центральнымъ зарядомъ міністерства торговлѣ. Генеральный бесѣдникъ (противъ) Шварцъ заявивъ своє невдоволенє зъ дѣяльности міністерства торговлѣ. Въ справѣ промыслу млынарского заявъ Міністеръ поправне становище, але угорскій Міністеръ не думає такъ само, а интересы угорски все рѣшають. Тому винно не лише Міністерство торговлѣ, але цѣле правительство, а передовсѣмъ цѣла система централістична и бюрократична. Вôдтакъ говоривъ бесѣдникъ, що конче треба удержавити полудневу и ческу захôдну зелѣзницю, та жадавъ помноженя числа инспекторôвъ фабричныхъ.

Генеральный бесѣдникъ (за) Екснеръ звернувъ ся противъ мовы кн. Ліхтенштайна и Ґесмана и заявивъ, що ихъ слова, мовь бы то ліберальна партія хотѣла не допустити до промысловои анкеты, суть неправдиви. Бесѣдникъ заперечивъ и словамъ п. Кайзера, мовь бы то способнôсть до працѣ менчає, отже й оборонна сила державы щезає. Си слова можуть лише шкодити репутаціѣ державы.

Три велики клюбы парляментарни, лѣвиця, Коло польске и клюбъ Гогенварта, радили вчера надъ тымъ, чи комісія податкова має бути постôйна и высказати ся остаточно за постôйностію тои комісіѣ.

На вчерашнôмъ засѣданю Кола польского подавъ пос. Яворскій до вѣдомости, що президентъ мѣста Львова п. Мохнацкій и п. Гохберґеръ перебувають у Вѣдни въ справѣ будовы електричнои зелѣзницѣ у Львовѣ. Коло ухвалило пôдпирати сю справу. — Пос. о. Ручка домагавъ ся, щобы комісія парляментарна прискорила поставленє на порядокъ дневный закона конкуренційного. — Пос. Хотковскій звернувъ увагу на то, що клюбъ Гогенварта и епіскопы противни тому законови.

Въ дебатѣ надъ буджетомъ міністерства промавлявъ мѣжь иншими пос. Рутовскій и домагавъ ся бôльшои дотаціѣ для школъ рôльничихъ, стипендій для кандидатôвъ на учителѣвъ въ школахъ рôльничихъ и заведеня науки рôльництва въ семинаріяхъ учительскихъ. Що до біржи збôжевои, то доказувавъ бесѣдникъ, що лѣпше буде усунути зло якъ накладати податокъ, котрый вôдтакъ будуть сплачувати продуценты. По сѣмъ вела ся дискусія въ справѣ комісіѣ податковои и ухвалено остаточно згôдно зъ лѣвицею и клюбомъ Гогенварта що комісія та має бути постôйна.

Переглядъ политичный.

Зъ Вѣдня доносять, що Є. Вел. Цѣсарь верне зъ Швайцаріѣ ажь пôдъ конець сего тыждня. Розôйшла ся такожь чутка, що нѣмецкій цѣсарь приѣде сего року на велики осѣнни маневры, а по маневрахъ перебуде ще кôлька днѣвъ въ Ґеделе въ гостинѣ у Є. Вел. Цѣсаря.

Зъ Петербурга доносять, що въ „Прав. Вѣсти.“ появивъ ся урядовый комунікатъ, въ котрôмъ сказано, що правительство царя стоить въ засадѣ на тôмъ становищи, що не мѣшає ся до внутрѣшныхъ справъ болгарскихъ, але всежь таки не може оно бути нѣмымъ свѣдкомъ того, якъ змѣною конституціѣ нарушує ся религію краю. Правительство царя бажає, щобы настала енерґічна опозиція, котра пôдъ проводомъ духовеньства и благонадежныхъ горожанъ болгарскихъ, выступила бы противъ такого намѣреня и усунула грозячу Болгаріи небезпечнôсть.

Д о п и с ь.

Зъ Теребовлѣ.

(Вечерокъ на дохôдъ будовы дому Читальнѣ въ Теребовли).

Коли взяти яку часопись въ руки, то майже въ кождôмъ числѣ можна читати про якійсь рухъ по читальняхъ, або про закладанє новыхъ читалень, касъ позычковыхъ и крамниць, про устроюванє музикально-деклямаційныхъ вечерниць въ читальняхъ и т. д. Тожь подумавъ я собѣ, що треба дати звѣстку и про рухъ въ нашôй читальни. Може то трошки за пôзно, але нѣчого не завадить; нехай знають люде, що й мы думаємо про свою просвѣту и заходимо ся около того, щобы поставити власну хату для нашои читальнѣ. На ту цѣль устроила и теребовельска руска читальня дня 12 лютого с. р. въ сали маґістратскôй вокально-деклямаційный вечерокъ зъ танцями. Вечерокъ, на котрый зôбрало ся богато гостей, мимо того, що знайшли ся люде, котри ставили намъ перешкоды и ради бы були, колибъ вечерокъ не удавъ ся — вôдкрывъ Вп. о. деканъ Залуцкій вôдповѣдною промовою и привитавъ зôбраныхъ теплымъ словомъ. Опôсля розпочали ся деклямаціи и спѣвы. Одну деклямацію „Хустину“ Т. Шевченка, выголосивъ А. П. зовсѣмъ добре, а други двѣ „Товариству

3)

КУМА ЖУРБА.

повѣсть

Г. С у д е р м а н а.

Перекладъ зъ нѣмецкого.

(Дальше).

Про батька зъ тыхъ лѣтъ остались єму тôлько неясни спомины. Въ его дитинячôй уявѣ являлась постать мужчины въ высокихъ чоботахъ зъ холявами, котрый все сваривъ матѣрь а братôвъ бивъ, на негожь нѣколи не звертавъ найменшои уваги. Лише вôдъ часу до часу пригадувавъ собѣ, що падавъ на него лихій поглядъ, котрый єму не вороживъ нѣчого доброго. Часами, особливо коли вертавъ зъ мѣста, лице его було сильно червоне, такъ, якъ занадто розôгрѣтый котелъ, а коли йшовъ по пôдлозѣ, то крокомъ нерôвнымъ и хиткимъ. Тогды то все вôдбувала ся заразъ така сама сцена.

Спершу пестивъ близнята, котри мали у него незвычайну ласку, и гойдавъ ихъ на рукахъ; а мати стояла тымчасомъ заразъ біля него та тревожными очима слѣдила кождый его рухъ. Потôмъ сѣдавъ ѣсти, розкидавъ вилками страву по полумискахъ, вôдсувавъ заразъ все на бôкъ и казавъ, що не може „жерти“ такои нужденнои и несмачнои стравы. Часомъ ударивъ Макса або Ґотфрида шпіцрутою по плечехъ, гнѣвавъ ся на матѣрь, а вкôнци выходивъ все, щобы зачати зъ парôбками сварку за що будь. Тодѣ вже здалека лунавъ его могучій голосъ, такъ, що й Каро на ланцуху бравъ хвôстъ межи ноги и ховавъ ся въ найтемнѣйшій кутъ своєѣ буды. Коли по добрôй хвили вертавъ до комнаты, то все майже зъ иншимъ настроємъ—зъ гнѣву, попадавъ въ розпуку. Ломивъ руки, нарѣкавъ на нужду, въ котрôй тутъ мусить жити и говоривъ до себе голосно о рôжнородныхъ великихъ плянахъ, котри задумує выкопати и выконавъ бы зовсѣмъ певно, коли бы єму се або те не стануло було на перешкодѣ и коли бы не те, що земля и небо присягли ся на его згубу. Потôмъ пôдходивъ до вôкна и куламомъ грозивъ щось бѣлому дворови, що здалека заглядавъ въ ихъ вôкна такъ якось приязно.

— Ахъ, той бѣлый дворъ!

Батько лихословивъ его, морщивъ все бровы, якъ лишь глянувъ въ ту сторону, а вôнъ такъ любивъ его, якъ колибъ якась частина душѣ его остала ся въ нѣмъ. Чому?— самъ того не знавъ. Може лишь для того, що мати такъ дуже его любила. И она такожь часто ставала при вôкнѣ та дивила ся на сей бѣлый дворъ, але она не морщила бровъ тодѣ, о, нѣ! — лице єѣ тодѣ якъ разъ лагôднѣло, ставало трохи сумнымъ, а зъ єѣ очей падали промѣнѣ такои ревнои туги, що єму, коли неразъ стоявъ біля матери, ажь мурашки перебѣгали поза плечѣ.

Бо и его маленьке серденько сповняла та сама туга. Тажe той дôмъ, вôдъ коли тямить его, бувъ для него чимсь найкраснимъ, чимсь найвеличавѣйшимъ! Коли тôльки примкнувъ вѣѣ, все являвъ ся єму передъ очима, ба навѣть у снахъ дитины займавъ почестне мѣсце.

— Мамусе, чи ты була коли въ тôмъ бѣлôмъ домѣ? — спытавъ одного дня матѣрь, коли вже не мôгъ довше здержати своєѣ цѣкавости въ тôй справѣ.

— Ой була, мôй сынку — вôдповѣла, а голосъ єѣ звенѣвъ сумно и непевно.

— Чи ты бувала тамъ часто, мамо?

— Дуже часто, мôй хлопче. Твоѣ родичѣ жили тамъ колись и ты прийшовъ тамъ на свѣтъ.

Вôдъ того дня „бѣлый дôмъ“ ставъ ся для него тымъ, чимъ для людскости втраченый рай.

— А хто теперь жиє въ тôмъ бѣлôмъ домѣ? — пытавъ ся знову иншимъ разомъ.

— Тамъ жиє красна и ласкава панѣ, котра всѣхъ безъ выимки любить, а тебе любить бôльше всѣхъ, бо ты єѣ похрестникъ

Въ тôй хвили єму здавало ся, що якесь

Просвѣта“ та „Всѣ враз“ выголосивъ молодець И. Д. дуже вдатно. Хоръ зновъ вôдспѣвавъ деякѝ пѣснѣ, якъ: „Не берѣжку“, „Гуляли“, „Ще не вмерла Украина“, „Миръ вамъ братя“ и т. д. По тôмъ пôшли танцѣ и протягнули ся ажь до 5 год. рано.

Цѣлый вечерокъ и забава вôдбули ся дуже красно и спокôйно, хочь, якъ вже сказано, були люде, котрѝ були бы радѝ, щобы зъ того не було нѣчого и пôдмавляли декотрыхъ людей, щобы не брали участи въ вечерку. Що вечерокъ добре удавъ ся, найлѣпшимъ доказомъ дохôдъ, якій вôнъ принѣсъ. По обчисленю показало ся, що чистого доходу було 44 зр. и 50 кр. Грошѣ тѝ зложено на книжочку касы щадничои въ Теребовли.

Лука Петрôвъ.

Новинки.

Львôвъ дня 6 марта.

— **Именованя.** Практикантъ судовый Антôнъ Копровскій именованый авскультантомъ судовымъ. — Антôнъ Ґлодзиньскій, дотеперѣшный суплєнтъ семинаріѣ учительскои въ Тернополи, именованый тымчасовымъ головнымъ учителемъ того заведеня.

— **Головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“ у Львовѣ** завѣдомляє членôвъ, що дальшѝ книжочки за рôкъ 1893 розсылати буде лише тымъ членамъ, котрѝ заплатили або заплатять вкладки членьскѝ що найменше за рôкъ 1892-ій. Тыхъ членôвъ, котрѝ до кôнця мѣсяця марта 1893 року не заплатять вкладокъ членьскихъ за рôкъ 1892-ій, выдѣлъ уважати буде за выступившихъ зъ товариства. Просимо тому всѣхъ нашихъ членôвъ, щобы зволили якъ найскорше присилати залеглѝ вкладки, бо инакше не зможемо управильнити нашого выдавництва. — За головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“ у Львовѣ, въ мѣсяци лютôмъ 1893 р. *Дръ Омелянъ Огоновскій* голова. — *Иванъ Ґуляй*, секретарь.

— **Конкурсы.** Львôвска комната нотаріяльна розписує конкурсъ на посаду нотаря въ Тернополи. Подання треба вносити до 20 марта. — Окружна рада шкôльна въ Стрыю розписує конкурсъ на посады учителѣвъ: въ Ямѣлници, Яленковатôмъ, Годовичахъ, Рожанцѣ выжнôй, Рожанцѣ нижнôй, Тарнавцѣ, Тухли, Тухолцѣ, Жупаню, Бережници, Головецку, Хащованю, Конюховѣ, Козьовôй, Олексичахъ, Оравчику, Пôдгôрцяхъ, Стриганцяхъ, Тухановѣ, Вовчи, Завадовѣ, Феліціенталь, Хутарѣ, Выжловѣ, Довгôмъ, Маршинѣ и на посады молодшихъ учителѣвъ въ Дѣдушичахъ великихъ, Гôрнôмъ, Синевôдску выжнôмъ и Сколѣмъ. Подаватись треба до 31 марта. — Окружна рада шкôльна въ Пôдгайцяхъ розписує конкурсъ на посады учителѣвъ: управителя 2 клясовои школы въ Заваловѣ, дальше на посады самостôйныхъ учителѣвъ: въ Бекерсдорфѣ, Бѣлокерници, Бенявѣ, Доброводахъ, Голгочахъ, Ищковѣ, Котузовѣ, Мужиловѣ, Раковци, Семикôвцяхъ, Славентинѣ, Соколовѣ, Сосновѣ, Швейковѣ, Телячôмъ и Товстобабахъ; вкôнци на посады греко и римо кат. катихита въ Пôдгайцяхъ зъ платнею 495 зр. Подання треба вносити до кôнця марта. — Дирекція почтъ оголошує конкурсъ на посады експедієнтôвъ почтовыхъ въ Олпинахъ, въ повѣтѣ ясельскôмъ зъ платнею 910 зр. рôчно и въ Гориньци, въ повѣтѣ чешанôвскôмъ, зъ платнею 460 зр. Подання треба вносити до 13 марта.

— **Змѣна властителѣвъ.** Добра Кальне въ повѣтѣ бережаньскôмъ, 2.000 морґôвъ, купивъ п. Альфредъ Ґараніхъ, властитель Березовицѣ малои въ повѣтѣ збаражскôмъ.

— **Огнѣ.** Дня 1 с. м. въ ночи въ Пôдгородю въ Рогатинщинѣ погорѣвъ Федько Павлюкъ и Федько Малецкій. Шкода выносить 1.234 зр. Павлюкъ бувъ обезпеченый на 220 зр., а Малецкій на 700 зр., Причиною огню бувъ лихій коминъ глиняный, котрый пропукавъ и перепускавъ искры шпарами на дахъ. — Въ Роздолѣ наробивъ огонь на 200 зр. шкоды мѣщанинови Антонови Шиманьскому.

— **Побитє священика.** Въ своимъ часѣ донесли мы, що передъ кôлькома мѣсяцями напало кôлькохъ селянъ на гр. кат. пароха въ Мекетинець, о. Завадского, и дуже его побили. Дня 2 с. м. вôдбула ся розправа въ коломыйскôмъ судѣ, по котрôй засуджено напастникôвъ: Грицька Угринюка на рôкъ, Ивана Семаковского на 10 мѣсяцѣвъ и Грицька Морозюка на 8 мѣсяцѣвъ тяжкои вязницѣ. При розправѣ показало ся, що они хотѣли кинути о. Завадского въ пропасть въ Шешорахъ.

— **Пригоды на провінціи.** Зъ Синока пишуть намъ: Дня 17 лютого ѣхавъ лѣсничій Генрикъ Кропачекъ зъ кôлькома людьми на саняхъ. Мѣжь иншими бувъ тамъ такожь Павло Краковецкій. Сани перехилили ся, а вôдъ того стрѣльба, котру Копачекъ мавъ за собою, такъ нещастно выстрѣлила, що на мѣсци вбила Краковецкого. Цѣлый набôй ударивъ его въ груди. — Слюсарь Францъ Мусялъ зъ Длуґошина, направлявъ ринву на мурѣ, 7 метрôвъ высокôмъ, у фабрицѣ соды въ Щаковôй; при тôй роботѣ упавъ на землю и забивъ ся на мѣсци. — Въ Клубôвцяхъ, въ повѣтѣ товмацкôмъ убивъ хтось Семана Грушецкого у власнôй хатѣ дня 19 лютого. Пôдозрѣнє паде на сынôвъ убитого: Дмитра, Федора и Гната та на его жѣнку Марію; всѣхъ увязнено. — Дня 23 м. м. въ Драгасимовѣ у Снятиньщинѣ загорѣвъ на смерть 62-лѣтный жидъ Мойсей Ґольднеръ. Єго жѣнку выратовано. — Михайло Павлиця, воякъ I. полку уланôвъ, вертавъ зъ вôдпустки до службы до Кракова и спôзнивъ ся троха до зелѣзницѣ въ Строню. Зъ обавы передъ карою рѣшивъ ся скочити до поѣзду тогды, коли вже той ѣхавъ. На мостѣ въ Строню зробивъ вôнъ се, але такъ нещасливо, що попавъ ся пôдъ колеса ваґона, котрѝ ему поторощили праву руку и скалѣчили голову. Єго вôдвезли заразъ до шпиталю въ Зебжидовицяхъ и повѣдомлено о тôмъ власть войскову. — Дня 15 м. м. въ Залѣсю, въ низкôмъ повѣтѣ, рубали дерева. Одно дерево падаючи убило Мартина, 8 лѣтного сына Маріянны Марковичъ зъ Залѣся, бо не уступивъ ся въ часъ на бôкъ. — Межи Куткоремъ а Безбрудами въ Золочѣвщинѣ найдено 13 лютого тѣло Петра Шволовского зъ Кутктора, котрый замерзъ на поли ще 3 лютого. — Вôдъ попареня въ т. зв. бражарцѣ померъ робôтникъ Илько Когутъ зъ Годова въ повѣтѣ золочѣвскôмъ.

— **Самоубійства.** У Львовѣ хотѣвъ позбавити себе житя 41-лѣтный Вільгельмъ Пфайферъ, длятого, що его выдалили зô службы. Стрѣливъ до себе два разы зъ револьвера, але не вдѣявъ собѣ нѣчого. — Въ Золочѣвскôмъ шпитали позбавила себе житя Софія Третякъ зô Сасова зъ причины невылѣчимои недуги

— **Повени.** Въ наслѣдокъ вôдлиги пустили леды на всѣхъ майже рѣкахъ захôдной Европы, а у насъ на Вислѣ и єѣ доплывахъ Вода въ рѣкахъ пôднеслась досыть высоко, але найбôльша небезпечнôсть грозила тамъ, де крига сперлась. На Вислѣ потворились такѝ запоры въ кôлькохъ мѣсцяхъ, въ наслѣдокъ чого вода позаливала прибережнѝ села. И такъ кутъ мѣжь рѣчкою Рабою а Вислою цѣлковито залитый. Потерпѣло въ наслѣдокъ сего село Свинярôвъ. Дальше въ Россіи утворила ся така ледова запора пôдъ Яблонною недалеко Варшавы и прибирала щоразъ бôльшѝ розмѣры. Вода залила село Яблонну и Тархоминъ. Цѣла низина наповнена ледами, котрѝ въ коритѣ рѣки вже не могли помѣститись. Вôддѣлъ саперôвъ заходить ся безнастанно при розбиваню криги динамітомъ, але се не богато помагає, бо запора довга на кôльканацять верстовъ и доступити до неи не можна. — На Угорщинѣ вилила сильно рѣка Иполя и зôрвала кôлька бôльшихъ мостôвъ зелѣзничихъ. Рухъ зелѣзничій въ пôвнôчнôй Угорщинѣ перерваный въ наслѣдокъ того. — Коло Надь Торекъ розôрвала вода греблю и залила 40.000 морґôвъ рôлѣ. Громада Боґойсло цѣлковито залита. Домы стоять ажь по дахъ въ водѣ и богато домôвъ завалилось. Пôсля найновѣйшихъ вѣстей, леды на рѣкахъ въ захôднôй Галичинѣ вже зовсѣмъ сплыли, и вода находить ся въ звычайнôмъ ставѣ. Шкоды були незначнѝ.

Всячина.

— **Зъ темноты и забобонности** допустивъ ся сими днями оденъ селянинъ коло Фльоренціѣ въ Италіи страшного злочину. Въ мѣсцевости Понтеа Ема, несповна чотыри кільометры вôдъ Фльоренціи жиє оденъ селянинъ, котрого донька вôдъ довшого вже часу нездужала на сильну гістерію (рôдъ нервовои слабости). Молода дѣвчина кричала неразъ цѣлыми ночами и мала всѣлякѝ привиды. Батько ходивъ зъ нею до лѣкарѣвъ, але коли тѝ не могли недужôй нѣчого порадити, а люде таки чимъ разъ бôльше стали говорити, що въ

незмѣрне жерело щастя сплываε зъ тою вѣстію на его голову. Такъ бувъ зворушеный, що цѣлый тремтѣвъ.

— Чомужь мы не поѣдемо коли до тои гарнои, доброи панѣ? — спытавъ ся зновь по хвили.

— Тато не хоче того — вôдповѣла, а голосъ єѣ дзвенѣвъ якось такъ остро, що ажь хлопець звернувъ на се увагу.

Не пытавъ ся вже дальше, бо воля батька була тутъ правомъ, котрого причинъ нѣхто не мôгъ розслѣджувати, однакъ вôдъ того дня тайна бѣлого дому ще зôбôльшила симпатію межи матерію а сыномъ. Явно не вôльно було тутъ говорити про близькій двôръ. Батько лютивъ ся заразъ, скоро лишь бодай однымъ словомъ згадавъ хто про той дôмъ; а й братя зъ нимъ, значно молодшимъ, нерадо о тôмъ говорили; мабуть лякали ся, що якъ дурный мôгъ бы пôзнѣйше повторити ихъ розмову. Але мати вѣрила ему.

Коли тôлько були самѝ въ двôйку — а пôдчасъ науки въ школѣ були они майже все самѝ — тодѣ отвирали ся ихъ уста и серця, и бѣлый дôмъ все въ єѣ оповѣданяхъ гравъ важну ролю, щоразъ выразнѣйше, щоразъ яснѣйше являючись передъ его очима. Небавомъ знавъ вôнъ уже кожду комнату бѣлого двора, кожду альтану въ городѣ, терасу зô скляными кулями, обведену довкола блыскучимъ зеленымъ букшпаномъ, а передъ ними компасъ на терасѣ. Подумаешь, такій годинникъ, на котрôмъ сонце показує само годины, — що то за чудо!

Зъ замкнеными очима мôгъ бы бувъ ходити по Гелененталю и певно не зблудивъ бы.

А коли бавивъ ся кльоцками, то все будувавъ собѣ бѣлый дôмъ зъ терасами и компасомъ и то не оденъ, а такъ зъ дванайцять! — копавъ у пѣску саджавки и привязувавъ на патикахъ камѣнцѣ, котрѝ мали наслѣдувати склянѝ кулѣ. Тôлько, що у нихъ не хотѣли ся, такъ якъ у тамтыхъ, вôдбивати всякѝ образы.

III.

Въ тôмъ часѣ постановивъ вôнъ собѣ пôти въ гостѣ до бѣлого двора: на власну руку. Гостину сю вôдложивъ на весну, та коли прийшла весна, вôнъ не набравъ ще стôлько вôдваги. Отже вôдложивъ зновъ до лѣта, але й тодѣ найшли ся прерôжнѝ перешкоды, задля котрыхъ годѣ було выконати задуманый плянъ. Разъ побачивъ вôнъ великого пса, котрый самъ волочивъ ся по луцѣ — хто знає, чи то не бувъ скаженый песъ? — а другимъ разомъ пустивъ ся на него быкъ зъ похилеными рогами.

— Коли я буду вже такій великій якъ братя — потѣшавъ вôнъ себе — и буду ходити до школы, то убю скаженого пса и быка зловлю за роги, абы менѣ не мôгъ зробити нѣчого злого.

И зновъ вôдкладавъ свôй плянъ на слѣдуючій рôкъ, бо тодѣ вже мавъ зачати ходити до школы, зовсѣмъ такъ, якъ старшѝ братя „дорослѝ“.

Тыми „дорослыми“ братами вôнъ все одушевлявъ ся. Бути такимъ якъ они — здавало ся ему найбôльшимъ людскимъ щастємъ. Ѣздити на кони, на правдивôмъ, великôмъ, а не на деревлянôмъ, ховзати ся на лыжвахъ, плавати зовсѣмъ безъ пояса и безъ мѣхурôвъ и носити сорочки зъ ґорсами, бѣлыми, накрохмалеными — ахъ! кобы то ему можна!

Але до того всего треба бути передовсѣмъ великимъ,—потѣшавъ вôнъ себе въ въ думцѣ. И всѣ тѝ думки таѣвъ вôнъ въ собѣ, нѣколи и за нѣчо не бувъ бы ихъ повторивъ матери анѣ братамъ — они взагалѣ дуже мало займали ся нимъ. Вôнъ бувъ „смаркачемъ“ въ ихъ очахъ, а коли мати наказала, що мають его забрати де зъ собою, то все приставали на то дуже нерадо, бо тодѣ треба було на него уважати и для его дурноты выречи ся найгарнѣйшихъ збиткôвъ. Павлусь вôдчувавъ то добре и щобы не дивитись на ихъ набуренѝ лиця, а що гôрше: не набрати вôдъ нихъ штовханцѣвъ, говоривъ найчастѣйше, ще волить остати ся дома, хочь неразъ щирый жаль стискавъ его за серце. Тодѣ сѣдавъ собѣ на ручцѣ помпы, гойдавъ ся на нѣй и маривъ о тыхъ часахъ, коли й вôнъ буде все те робити, що нинѣ вôльно братамъ, коли ихъ у всѣмъ догонить.

И въ науцѣ. А то не дрôбничка, бо оба, и Максъ и Ґотфридъ були першими у своихъ клясахъ, а на свята приносили все гарнѝ свѣдоцтва шкôльнѝ. Якѝ то були свѣдоцтва, можна вже здогадатись зъ того, що вôдъ батька дôставали за нихъ по срѣбному троякови, а вôдъ матери приносили зъ коморы меду.

Въ такій радôстный день чувъ вôнъ, якъ бувало, батько каже:

дѣвчину чортъ влѣзъ, то батько таки тому повѣривъ и постановивъ шукати помочи у якоись ворожки. Хтось порадивъ єму, що у Фльоренціи, при улици Пітті, жиє якась славна ворожка и чарôвниця и що лишь ще она одна може его донцѣ порадити. Приходить той селянинъ до ворожки та пытає таки вôдъ разу: „Чи то вы тота чарôвниця, що умѣє чортôвъ выганяти?" — Хитра баба змѣркувала заразъ, зъ кимъ має дѣло и каже, що она тота сама, але за то треба ѣй добре заплатити; за звычайне замовлене треба ѣй заплатити 5 лѣръ (ліра 50 кр.), але оно тутъ нѣчого не поможе, бо то треба выганяти таки самого найстаршого чорта, бельзебуба, а за то треба заплатити 25 ліръ. Селянинъ вычисливъ ѣй заразъ всѣ грошѣ а ворожка взяла ся ворожити. Запалила двѣ восковû свѣчечки и поставила на стôлъ а сама почала ходити на колѣнахъ по всѣхъ комнатахъ и перейшла ся такъ шѣснайцять разôвъ, а при тôмъ выкрикувала всѣлякими можливыми голосами. Наконець скôнчила свои чары и сказала, що то вже помогло. Батько и донька ажь не знали що собѣ робити зъ радости.

„Идѣть же — каже теперь ворожка „обоє до дому и напалѣть добре въ печи. Перша особа, що до васъ прийде, то буде тота, котра на дѣвчину таке наслала· Тоту особу треба зробити нешкôдливою, а слабôсть щезне. Отже скоро тота особа стане лишь на дверохъ — каже ворожка до самого селянина — то ты злови єѣ заразъ и въ очахъ твоеи доньки упхай єѣ въ пѣчь.

Розумѣє ся, що селянинъ послухавъ рады ворожки и вернувши домôвъ затопивъ добре въ печи, якъ то наказала єму ворожка. Сидить вôнъ такъ зъ донькою вôдъ вечера вже й цѣлу нôчь, въ печи горить а то нѣхто не приходить. Вже почало было свитати, коли хтось запукавъ до дверей. Селянинъ пытає: „Хто тамъ?" — а зъ надвору вôдзываєсь голосъ: „Дайте хочь куснычокъ хлѣба, бо згину зъ голоду." Селянинъ отвирає дверѣ, дивить ся, а то стоить якась бѣдна стара жебрачка и ажь дрожить вôдъ голоду и холоду. Вôнъ вхопивъ єѣ заразъ и всѣма силами пхає въ розпалену пѣчь. Нещасна старуха боронить ся якъ може и кричить, що силъ въ неи. Якъ разъ надъѣхали на той крикъ люде, що везли молоко до мѣста. Выважили дверѣ и впали до хаты але застали вже нещасливу въ печи; она вже горѣла, але ще була жива. Люде тû выратували нещасливу жертву забобонности и темноты а селянина и его доньку вôддали въ руки справедливости.

— **Якъ довго выдержить корова безъ ѣды?** Ветеринарь повѣтовый зъ Жовкви п. Рафъ доносить о такôмъ цѣкавôмъ выпадку зъ коровою: Одному господареви въ Мостахъ пропала корова. Хочь якъ єѣ шукали, а не могли вôднайти; отже думали, що хтось корову вкравъ и зарѣзавъ. Вже навѣть увязнено одного, пôдозрѣного о крадѣжь и вôнъ мавъ ставати передъ судомъ. Тымчасомъ показало ся, що коровѣ лучила ся инша пригода. По малыхъ мѣсточкахъ видко неразъ, що коровы ходять собѣ самопасъ по ринку; такъ и та згадана корова ходила собѣ по ринку, поки не зайшла до одного дому въ темнû сѣни и тамъ впала въ пивницю. Нѣхто не знавъ, що тамъ є корова, и отвôръ заложено дошками. Въ першихъ дняхъ чули, що десь корова реве, але думали, що въ сусѣдной стайни. Девятнайцять днѣвъ лежала она въ пивници и ажь тогды отворили пивницю, бо хотѣли въ нѣй зложити лѣдъ. Дивлять ся, а тамъ корова ледви стоить на ногахъ. Єѣ вывели заразъ на дворъ и она зъ тяжкою бѣдою зайшла до своеѣ стайнѣ та поклала ся на соломѣ. Щобы єѣ поратувати, влили въ ню двѣ фляшки вина, зварили для неѣ вôвса зъ борщемъ и она прийшла помалу до себе. Отже та корова черезъ 19 днѣвъ не ѣза и не пила нѣчого. Розумѣє ся, що вôдъ того змарнѣла дуже, але теперь она зовсѣмъ здорова.

Господарство, промыслъ и торговля

— **Ц. к. ґен. Дирекція зелѣзниць державныхъ** подає до вѣдомости, що якъ разъ появивъ ся другій додатокъ до сѣчневого выданя зъ 1893 р. ґенер. тарифы товаровои, важный вôдъ дня 1 марта 1893 р.

— **Тягнене облиґацій першеньства „Першои галицко-угорскои зелѣзницѣ".** Въ присутности ц. к. нотаря вôдбуло ся дня 1 марта 1893 XXI льосоване облиґацій першеньства I. емісіѣ и XV льосоване облиґацій першеньства II. емісіѣ „Першои угорско-галицкои зелѣзницѣ" и вытягнено серіями:

Зъ облиґацій першеньства I. емісіѣ числа 71001 ажь оо 71263 включно т. є. 263 штукъ; зъ облиґацій першеньства II. емісіѣ числа 13001 ажь до 13097 включно т. є. 97 штукъ.

Номінальна сума тыхъ выльосованыхъ облиґацій першеньства I. емісіѣ буде выплачувати ся вôдъ дня 1 вересня 1893 р., II. емісіѣ же вôдъ дня 1 липня 1893 р. за стягненемъ оригінальныхъ облиґацій зô всѣми по сѣмъ речинци платными до выльосованыхъ облиґацій належачими купонами. — Зъ 1. вересня, вѣдно 1 червня, 1893 р. кôнчить ся дальше опроцентоване тыхъ облиґацій и для того буде вôдтягати ся вôдтятыхъ вôдъ тыхъ облиґацій купонôвъ а платныхъ по сѣмъ речинци вôдъ выплачуванои сумы.

Зъ давнѣйшихъ льосовань позôстали ще не пôднятû: облиґаціи першеньства I. емісіѣ числа:

5101 до включно 5162, 5169, 5172, 5178 до включно 5183, 5199, 5207 до включно 5209, 5217, 5225, 5227, 18531, 18536, 18550, 18555, 18592, 18657, 18658, 18659, 18703, 61513, 61514, 61515, 61516, 61517, 61518, 61519, 61520, 61556, 89156, 93514, 93517, 93521, 93532, 93538, 93539, 93541, 93566. 93569, 93570, 93577, 93580, 93583, 93584, 93594, 93601, 93603, 93607, bis incl. 93614, 93623 bis incl. 93628, 93630, 93648, 93649, 93686, 93700, 93711, 93715, 93716, 93728, 93729, 93731, 93734, 93735; — облиґаціѣ першеньства II. емісіѣ, числа: 530, 531, 2588, 2589, 7033, 7034, 9028, 9030, 9057.

— **Станъ воздуха** за минувшû добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 5 с. м. до 12 год. въ полудне дня 6 марта: середна теплота була + 2·0° Ц., найвысша + 8·0° Ц. (вчера по полудни), найнизша — 0·6° Ц. нинѣ въ ночи. Баром. идє въ гору (756). Вѣтеръ буде захôдный, мѣрный, теплота спаде до + 1° Ц., небо буде переважно захмарене; малый снѣгъ,

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 6 с. м.; пшениця 7·75 до 8.—; жито 6·— до 6·25, ячмѣнь 5·— до 6·—; овесъ 5·50 до 5·75, рѣпакъ 11·— до 11·50; горохъ 6·75 до 9·50; вика 5·— до 5·25; насѣне льняне 10·75 до 11·25; бôбъ —·— до —·—, бобикъ 4·50 до 5·50; гречка 6.80 до 7·50; конюшина червона 68·— до 73·—; бѣла 60·— до 80·—; шведска 65·— до 78·—; кминокъ 18·— до 20·—; анижь 37·— до 38·—; кукурудза стара 5·— до 5·60; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 12·25 до —·—.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Терріґетъ 6 марта. Станъ здоровля Є. Вел. Цѣсаря знаменитый. Монархъ бувъ вчера на службѣ Божôй въ Монре а по полудни проходжувавъ ся по терасѣ.

Будапештъ 6 марта. Палата пословъ ухвалила безъ змѣны буджетъ міністерства вѣроѣсповѣдань просвѣты.

Римъ 6 марта. Аґентія Стефаніого доносить, що цѣсарь и цѣсарева нѣмецкû приѣдуть на срѣбне весѣле италіяньскои пары королевскои.

Парижъ 6 марта. Историкъ и членъ французскои академіѣ наукъ, Тенъ, померъ.

Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

Вôдходять:	Куреръ		Особовый			Мѣшаный
До Кракова	3·07	10·41	5·26	11·01	7·56	—
„ Пôдволочискъ въ Пôдв.	3·10	—	10.02	10·52	—	
(въ голов. двор.)	2·58	—	9·41	10·26	—	—
„ Черновець	6·36	—	9·56	3·22	10·56	—
„ Стрыя	—	—	6·16	10·21	7·41	—
„ Белзця	—	—	9·51	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	7·36
„ Зымнои Воды	—	—	4·36	—	—	—

Приходять:	Куреръ		Особовый			Мѣшаный
Зъ Кракова	6·01	2·50	9·01	6·46	9·32	—
„ Пôдволоч. на Пôдвам.	—	2·45	9·17	6·55	—	—
„ (на гол. двор.)	—	2·57	9·40	7·21	—	—
„ Черновець	10·09	—	7·56	1.42	7·06	—
„ Стрыя	—	—	1·41	9·16	2·35	—
„ Белзця	—	—	4·48	—	—	—
„ Сокаля	—	—	—	—	—	8·32

Часъ, львôвскій; рôзниця вôдъ середно-европейского (зелѣзничого) о 35 мінутъ: на зелѣзницяхъ 12 год., у Львовѣ 12 и 35 мін. Цифры товстû и пôдчеркненû мінуты означають часъ нôчный вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

За редакцію вôдповѣдає **Адамъ Краховецкій.**

— Ой, кобы то я мôгъ такъ обохъ старшихъ пôслати до доброи школы, то ще могли бы выйти въ люде, бо они въ наслѣдю по менѣ дôстали розумну голову; та мы самû жебраки и дѣтей не выховаємо на нѣчо инше, хиба на жебракôвъ...

Павлусь задумувавъ ся дуже надъ тыми словами, бо вôнъ уже знавъ, що Максъ бувъ „фельдмаршалкомъ" а Ґотфридъ уродивъ ся на „фельдцайґмайстра". Разъ якось заблукавъ ся до Місену мальованый аркушь зъ образками австрійскои арміѣ и того самого дня оба браты подѣлили межи себе згôдно два найбôльшû достоиньства ґенераліцiѣ; а Павлусеви якъ молодшому признано степень пôдпоручника. Хочь въ тôмъ часѣ найшла вже на нихъ епоха, въ котрôй оденъ почувъ у собѣ зване на трапера, другій на проводира дикихъ Индіянъ, однакъ думки Павлуся все ще остались при золотôмъ гафтованôмъ мундурѣ, котрому нѣякъ не могли дорôвнати деревлянû копія и подертû, поломанû сандалы, якихъ братя уживали про забавѣ. По що зновъ потôмъ одному зъ нихъ забажало ся бути суперинтендантомъ, а другому природникомъ — того не мôгъ зрозумѣти; золотомъ гафтованû мундуры були всежь таки ще найкрасшû.

Въ тôмъ уже часѣ близнята почали вчити ся ходити. Кася, старша — бо прийшла о три чверти години скорше на свѣтъ — тому й перша почала пробувати ходити, а въ три днѣ пôзнѣйше пôшла за єѣ прикладомъ и Ґося.

То бувъ дуже важный фактъ въ житю Павлуся. Для него настали теперъ обовязки, котрыхъ вôнъ не такъ уже скоро мôгъ позбути ся.

Нѣхто не казавъ єму доглядати першихъ крокôвъ сестеръ, але то здавало ся єму зовсѣмъ природнымъ. Що вечера чистивъ вôнъ чоботы свои и братôвъ, складавъ старанно одѣжь и клавъ при головахъ лôжечка, нѣколи не поволявъ скатерти а якъ то нещастє лучило ся котрому зъ братôвъ, то вôнъ за нихъ дôстававъ вôдъ батька памятку. Такъ само нѣчимъ незвычайнымъ выдалось єму и се, що вôдъ теперь повиненъ бувъ займати ся сестрами и журливо якъ дорослый, доглядати ихъ пробъ ходженя.

Самъ себе мавъ вôнъ у тôмъ урядѣ за велику особу, навѣть туга за школою якось значно въ нѣмъ ослабла и колибъ тôлько ще вмѣвъ свистати, то не бажавъ бы собѣ нѣчого бôльше.

Ахъ, кобы то вôнъ умѣвъ такъ свистати, якъ парôбокъ Иванъ, або хочь такъ, якъ старшû братя — то бувъ верхъ его мрѣй и его безнастанна наука! Та хочь и не знати якъ стискавъ вôнъ уста, хочь безъ упину слинивъ уста, щобы були податливѣйшû, то таки не мôгъ добути зъ нихъ нѣ одного свисту. Втягаючи воздухъ, удавало ся се єму ще сякъ такъ, разъ навѣть высвиставъ першû чотири ноты якоись пѣснѣ, але кождый, що свище такъ якъ треба, знає, що воздухъ треба зъ устъ выпускати, а саме того не мôгъ вôнъ научити ся.

И тутъ потѣшавъ вôнъ себе такъ само думкою: — Нехай я лишь пôдросту!

(Дальше буде.)

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.